

صلاحیت فرزند آوری والدین باید مورد ارزیابی قرار گیرد

هر روز کودکانی متولد می شوند که نه مادرشان آنها را می خواهد نه پدر می تواند مخار جشن را تامین کند اجبار این والدین به مراقبت از فرزند می شود که نمی خواهند یا نجات کودک از دست نامهربان و ناتوان این والدین کدامیک به نفع کودک ، والدین و جامعه است؟

زهره حاجیان - یک کارشناس علوم اجتماعی با طرح سوالی می گوید: والدینی که قادر نیستند نیازهای معمول فرزندشان مانند غذا ، پوشاک ، مسکن ، بهداشت و آموزش را تامین کنند و از نظر بهداشت روانی ، امنیتی و ضرورت های پرورشی حداقل های لازم را فراهم کنند آیا صلاحیت فرزند آوری را دارند؟

نبی الله عشقی ثانی با اشاره به اینکه روابط اجتماعی و انسانی پایه گذار تدوین قوانین حاکم بر هر جامعه است می گوید: در موضوع تشکیل و اداره خانواده نیز ضرورت ها ، نیازها و باورهای مورد قبول مردم منشا و تنظیم کننده ارتباطات و کارکرد های خانواده است که به تبع آن وظایف و مسئولیت هایی را متوجه والدین می کند البته تحقق آن در بعد مادی نیازمند تامین وسایل و امکانات زندگی و در بعد انسانی نیازمند وجود عشق ، علاقه ، دلبستگی ، محبت ، از خود گذشتگی و تلاش اعضا خانواده است.

وی می گوید: آیا والدینی که فاقد حداقل های بیان شده هستند صلاحیت فرزند آوری را دارند؟ آیا پدر یا مادری که نمی توانند از کودک مراقبت و نیازهای او را تامین کنند و از او در همه شرایط حمایت کنند و او را برای زندگی در جامعه آماده سازند صلاحیت پدر و مادر شدن را دارند؟ آیا نایبستی برای حفظ حقوق این کودکان اقدام مناسبی انجام شود؟

برای فرزند آوری هیچ محدودیت و معیاری وجود ندارد

این مدرس ادامه می دهد: مطابق قانون حمایت خانواده و مقررات تعریف شده جوانانی که می خواهند ازدواج کنند و تشکیل خانواده دهند باید به لحاظ سن ، سلامت و بهداشت روانی ، رشد جسمانی ، عدم ابتلا به بیماری های خاص و اعتیاد شرایط تعیین شده ای را دارا باشند و تأییدیه لازم را از مراکز بهداشتی و مراقبتی دریافت کنند و آموزش های اولیه روابط زناشویی را فراگیرند .

وی با اشاره به اینکه این ضوابط در مورد کسانی است که قصد ازدواج و تشکیل خانواده دارند و خودشان هم آنقدر توانمندی دارند که به متناسب بودن شرایط و ویژگی های یکدیگر پی ببرند و تصمیم آگاهانه ای بگیرند می گوید: اما در مورد موضوع بسیار پیچیده فرزند آوری و مسئولیت های مراقبتی و تربیتی فرزند هیچ معیار تعریف شده ای وجود ندارد و هر زوجی می تواند فرزندان متعددی داشته باشند و هیچ محدودیت و معیاری وجود ندارد پس چه کسی باید از حقوق کودک و فرزندانی که به شکل ناخواسته متولد می شوند و خودشان اندک مداخله ای در تولدشان ندارند و والدینشان نیز توانائی و صلاحیت مراقبت و تربیت او را ندارند، دفاع کند؟

باید والدین پیش از بچه دار شدن مجوز فرزند آوری بگیرند

آیا نمی توان والدین را وادار کرد قبل از آنکه صاحب فرزند شوند به لحاظ توانائی تامین نیازها، تعلیم و تربیت فرزند و رعایت حقوق کودک مورد پرسش و ارزیابی قرار گیرند؟ و فقط زمانی مجوز فرزند آوری به آنان داده شود که اطمینان حاصل شود که قادر هستند به وظایف خود در مقابل فرزند بدرستی عمل کنند.

کارشناس علوم اجتماعی با بیان این مطلب می گوید: این اقدام نه تنها برای بررسی چگونگی تامین نیازهای فیزیولوژیکی و فراهم آوردن وسایل و امکانات تربیت کودک لازم است بلکه باید مشاوران با بررسی ابعاد و زوایای مسئله در مورد مجموع توانمندی های مادی به خصوص توانایی های غیر مادی ضروری والدین اظهار نظر کنند و نظر دهند آیا زوجین به لحاظ سلامت روانی و انجام وظایف والدینی مراقبت، تربیت و پرورش فرزند دارای آمادگی لازم هستند؟ و نتیجه بگیرند که این زوج حق فرزند آوری دارند و شایستگی های والدینی را دارا هستند یا دارای شرایط و ویژگی های ضروری نیستند و تا زمانی که صلاحیت لازم را کسب کنند، بایستی شکیبها باشند و صاحب فرزند نشوند.

چگونگی تعلیم و تربیت فرزند یک موضوع شخصی است ؟

عشقی ثانی می گوید: شاید برخی بر این باور باشند که چگونگی تعلیم و تربیت فرزند یک موضوع شخصی و اختصاصی است و دیگران و حتی دولت ها نباید در آن دخالت کنند در حالیکه امروزه ثابت شده است که تعلیم و تربیت امری اختصاصی نیست زیرا نتایج آن نه تنها فرزند و خانواده او را بلکه جامعه را تحت تاثیر قرار می دهد. توجه کنیم که هر فردی از زمان خرد سالی، دوران مدرسه و تحصیل و ورود به جامعه با افراد بسیاری ارتباط برقرار می کند و آن ها را تحت تاثیر رفتار خود قرار می دهد که پیامدهای خطیری برای فرد و جامعه دارد، پس تعلیم و تربیت یک موضوع شخصی و اختصاصی نیست و جامعه حق دارد بر نحوه تعلیم و تربیت افراد نظارت و برای آن اصول و ضوابطی تعیین کند و کسانی را که فاقد شرایط لازم برای فرزند آوری هستند تا فراهم شدن مقدمات ضروری از این اقدام بازدارد.

وی با اشاره به اینکه افرادی که به دلیل عدم تعلیم و تربیت صحیح معتاد می شوند و دیگران را معتاد می کنند، به رفتارهای ضد اجتماعی و بزهکاری می پردازند می گوید: این بچه ها محصول ناتوانایی و عدم تربیت و مراقبت صحیح والدین خود هستند و بسیار بجا و ضروری است که زوجین قبل از فرزند آوری آموزش ببینند و بعد توانائیشان مورد ارزیابی قرار گیرد و فقط زمانی اجازه فرزند آوری بگیرند که متولیان امر با انجام بررسی های لازم به توانمندی آنان اطمینان حاصل کرده باشند.

عشقی ثانی که قبلا از مدیران سازمان بهزیستی کشور بوده می گوید: اینکه آموزش والدین و معیار های فرزند پروری شامل چه مقولاتی باشد و چگونه اجرا شود و ارزیابی شود موضوعی است که باید توسط آموزش و پرورش، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و متولیان پیشگیری از آسیب های اجتماعی و دیگر نهاد های ذیربط تعیین و برنامه ریزی شده و به اجرا گذاشته شود اما اصل موضوع ضرورت انجام ارزیابی و اخذ تأییدیه فرزند آوری والدین قبل از حاملگی و صاحب فرزند شدن موضوعی است که برای دفاع از حقوق کودک و همه آحاد جامعه بایستی برنامه ریزی شود و سازگار مناسبی برای آن تعریف شود.

این مدرس دانشگاه در گایان می گوید: یاد آور می شود که تاخیر در اجرای این امر موجب ضرر و زیان به فرزند، خانواده و جامعه می شود.

خبرنگار و منتشر کننده : زهره حاجیان

